

APSTIPRINU:

VSIA "Latvijas Jūras administrācija"
Jūrnieku reģistra vadītājs
K. Innuss

2026. gada 19. augustā

Mācību kursu standartprogramma

“Zvejas laivu šķipera apmācības pamatkurss” (Versija Nr. 2)

**(Minimālās prasības mācību kursa programmas noformēšanai,
saturam un īstenošanai)**

Izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr.710
“Jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu sertificēšanas, īstenošanas un uzraudzības
noteikumi”.

RĪGA
2026

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Saturs

	Lappuse
Ievads.....	4
I. Programmas mērķis.....	4
II. Plānotie rezultāti	4
III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana	5
IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi	5
V. Mācību grupas ierobežojumi	5
VI. Mācību plāns	6
VII. Prasības mācībspēku kvalifikācijai	9
VIII. Infrastruktūra, tehniskais un informatīvais nodrošinājums	9
Mācību infrastruktūra un aprīkojums (M).....	9
Metodiskie mācību līdzekļi (K).....	9
Mācību literatūra (L)	10
Video un audio materiāli (V).....	10
Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)	10
Normatīvie dokumenti (N)	10
IX. Pielikumi	11
1. Mācību procesa grafiks	11
2. Programmas instruktoru saraksts	11
3. Programmas vērtētāju saraksts.....	12
4. Dokumentārs apliecinājums.....	13
5. Detalizētais mācību plāns	15
6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija.....	15

VSIA "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrs
Mācību kursu standartprogramma "Zvejas laivu šķipera apmācības pamatkurss"
Versija Nr. 2 (19.08.2026 redakcija)

Redakcija	Izmaiņu apkopojums
19.08.2026.	Precizēti ievads un programmas mērķi
	Precizēti plānotie rezultāti
	Aktualizēts mācību plāns
	Aktualizētas prasības mācībspēku kvalifikācijai
	Aktualizēts dokumentārā apliecinājuma paraugs

Ievads

Mācību kursa "Zvejas laivu šķipera apmācības pamatkurss" standartprogramma ir izstrādāta, ievērojot Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumos „Jūrnieku sertificēšanas noteikumi” noteiktās prasības šķiperiem, kuri ir atbildīgi par zvejas laivas vai zvejas kuģa vispārējo vadību un kuģošanas drošību.

I. Programmas mērķis

Sniegt vispārēju ieskatu par darba apstākļiem un to specifiku, strādājot piekrastes vai iekšējos ūdeņos uz zvejas laivām vai zvejas kuģiem, kuru garums ir nepārsniedz 12 metrus, vēršot uzmanību zvejas laivas vai zvejas kuģa vadībai, kuģošanas drošībai un pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanai.

II. Plānotie rezultāti

Apgūstot programmas "A" daļu, apmācāmajam ir jāspēj demonstrēt iegūtās zināšanas un prasmes šādās jomās:

1. Normatīvo aktu regulējums;
2. Navigācija un locija;
3. Meteoroloģija;
4. Kuģošanas drošība;
5. Darba apstākļi un darba drošība;
6. Zvejas laivu stabilitāte, konstrukcijas materiāli un tehniskais aprīkojums;
7. Takelāžas darbi;
8. Zvejas laivu vadīšana;
9. Glābšanas līdzekļi un ugunsdrošības aprīkojums uz zvejas laivām;
10. Sakari ar krasta dienestiem;
11. Vides aizsardzība;
12. Zvejniecības uzraudzības institūcijas un to tiesības;
13. Zvejnieku pienākumi un tiesības.

Apgūstot programmas "B" daļu apmācāmajam:

1. Jāprot veikt cietušās personas veselības stāvokļa novērtēšanu;
2. Jāprot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību cietušajam un veikt tā aprūpi;
3. Jāprot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību lūzumam, izmežģījumu un muskuļu savainojuma gadījumos;
4. Jāprot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību dažādu traumu gadījumos;
5. Jāprot rīkoties sirdsdarbības apstāšanās, slīkšanas un asfiksijas gadījumos;
6. Jāpārzina pirmās medicīniskās palīdzības aptiecināšanas saturs.

III. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana

Par programmas mērķa sasniegšanu liecina apmācāmā:

1. Teorētisko nodarbību 90 % apmeklējums;
2. Praktisko nodarbību 100% apmeklējums;
3. Pozitīvs vērtējums noslēguma pārbaudījumā, atbilstoši noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem.

Ja mācību iestāde izmanto testu kā pārbaudes veidu, tad savā teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījumā jāiekļauj ne mazāk kā 40 jautājumi vienā variantā, ievērojot programmas plānotos rezultātus. Lai noslēguma testu uzskatītu par nokārtotu, apmācāmajam jāiegūst 70% pozitīvs vērtējums. Teorētisko zināšanu noslēguma pārbaudījuma jautājumu sadalījums:

1. Programmas "A" daļa – 28 jautājumi;
2. Programmas "B" daļa – 12 jautājumi.

Par noslēguma praktiskā uzdevumu izpildi liecina pozitīvs novērtējums atbilstoši izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem.

Gadījumā, ja apmācāmā persona noslēguma pārbaudījumā ir saņēmusi negatīvu novērtējumu, tad tai tiek dota iespēja to kārtot atkārtoti. Ja arī otro reizi noslēguma pārbaudījums netiek nokārtots, persona apgūst mācību kursu programmu atkārtoti.

Pēc sekmīgas programmas apguves mācību iestāde apmācāmajai personai izsniedz dokumentāru apliecinājumu (kursu apliecību).

IV. Apmācāmo uzņemšanas noteikumi

Nav noteiktas prasības apmācāmās personas iepriekšējai profesionālai sagatavotībai.

V. Mācību grupas ierobežojumi

Komplektējot mācību grupu teorētiskajām nodarbībām, ir jāņem vērā telpas izmantošanas iespējas. Savukārt, komplektējot mācību grupu praktiskajām nodarbībām, ir jāņem vērā pieejamā materiāli – tehnisko līdzekļu bāze.

VI. Mācību plāns¹

Nr.p.k	Mācību priekšmets	Programmas daļa	Stundu skaits		
			Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Zvejas laivu/kuģu vadība un kuģošanas drošība. Pamatprasības personāla drošībai. Zvejniecību regulējošo normatīvo aktu prasības	"A" daļa			13.5
2.	Pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajam	"B" daļa			6
3.	Noslēguma pārbaudījums	"C" daļa			1.5
Kopā:					21

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____
(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

"A" daļa - Zvejas laivu/kuģu vadība un kuģošanas drošība. Pamatprasības personāla drošībai. Zvejniecību regulējošo normatīvo aktu prasības.

Nr. p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Ievads: programmas mērķi un plānotie uzdevumi	...		
2.	Normatīvo aktu regulējums			1
3.	Navigācija un locija			3
	Koordinātas un debespuses (pozīcijas un virzienu noteikšana, izmantojot sauli, zvaigznes vai krasta objektus)			
	Redzamais horizonts un objektu atklāšanās attālums			
	Kurss un ātrums			
	Dziļuma mērīšana			
4.	Meteoroloģija			0.5
	Meteoroloģijas pamati (atmosfēras veidojumi, vējš, nokrišņi)			
	Laika apstākļu prognozēšana pēc vietējām pazīmēm un meteoroloģisko instrumentu rādījumiem			
	Meteoroloģiskās informācijas iegūšanas avoti un metodes			

¹ Mācību stundu skaits ir norādīts akadēmiskajās stundās (40 minūtes).
Mācību iestāde, sastādot mācību plānu, sadala norādīto minimālo mācību stundu skaitu attiecīgajās tēmās un nosaka teorētisko un praktisko mācību stundu skaitu.
Ieteicamais maksimālais stundu skaits dienā – 11 akadēmiskās stundas.

5.	Kuģošanas drošība			3
	Kuģošana atbilstoši 1972. gada Konvencijas par starptautiskajiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (COLREG): – vispārīgās prasības; – kuģošanas noteikumi; – uguni un zīmes; – avārijas signāli; – kuģošanas noteikumi iekšējos ūdeņos un ostu akvatorijās			
	Ostu kuģu ceļi un navigācijas zīmes			
6.	Darba apstākļi un drošība			1
	Droša piekļuve peldlīdzeklim			
	Darbs ar zvejas rīkiem un pasākumi traumu riska novēršanai			
	Zvejas metožu maiņa un zināšanas par pielietojamajām zvejas metodēm			
	Loma apstrāde un pasākumi traumu riska novēršanai			
	Rīcība zvejas rīku aizķeršanās gadījumā, liela loma izcelšana			
	Ķermeņa siltuma saglabāšana un apģērba pasargāšana no samirkšanas			
	Drošības noteikumi atrodoties laivā			
7.	Zvejas laivu stabilitāte, konstrukcijas materiāli un tehniskais aprīkojums			1
	Zvejas laivas stabilitāte			
	Korpusa uzbūve, dokumentācija			
	Galvenās sastāvdaļas un aprīkojums (vadišanas iekārtas, dzinējs, degvielas sistēma un degvielas krājumi)			
8.	Takelāžas darbi			0.5
	Troses un to veidi			
	Darba instrumenti			
	Mezgli un to lietošana			
	Piekrastes zvejas rīku marķēšana			
9.	Zvejas laivu vadīšana			1
	Manevrēšana ostas akvatorijā			
	Laivu vilkšana tauvā			
	Atiešanas un pieiešanas manevri pie moliņa. Laivas nostiprināšana			
	Ūdenī nokļuvuša cilvēka glābšana. Manevrs „Cilvēks aiz borta” un droša tuvošanās ūdenī nokļuvušajam			
10.	Zvejas laivu glābšanas un ugunsdrošības aprīkojums			0.5
	Glābšanas vestes un glābšanas riņķi			
	Pārnēsājamie ugunsdzēsības aparāti			
	Glābšanas līdzekļu un ugunsdrošības aprīkojuma pārbaude un uzturēšana darba kārtībā			
11.	Sakari			0.5
	Pārnēsājamās VHF radiostacijas: kanāli un to izmantošana, mobilie telefoni un ārkārtas palīdzības tālruna numuri			

	Saziņa ar dienestiem un kontaktpersonām ikdienas darbos, kā arī steidzamības un avārijas gadījumos			
12.	Vides aizsardzība			0.5
	Naftas produktu izraisītā piesārņojuma novēršana: prasības, atbildība un ziņošana			
	Piesārņojuma ar atkritumiem novēršana: prasības, atbildība un ziņošana			
13.	Zvejas kontroles institūcijas, to tiesības, atbildība un piemērojamie sodi			0.5
14.	Rūpnieciskā zveja. Zvejnieku pienākumi un tiesības			0.5
Kopā:			-	13.5

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

“B” daļa - Pirmās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajam

Nr. p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
1.	Ievads			
2.	Slīkšana. Atdzīvināšanas pasākumi			
3.	Rīcības secība (glābšanas ķēdes pamatprincipi): – situācijas novērtēšana; – sākotnējā rīcība; – turpmākā rīcība; – neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšana			
4.	Šoka stāvoklis			
5.	Dzīvībai bīstama asiņošana			
6.	Traumas: – brūces; – roku un kāju traumas; – mugurkaulu traumas; – vēdera traumas; – galvas traumas; – krūškurvja traumas			
7.	Pirmās palīdzības aptiecinā			
Kopā:				6

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

"C" daļa – Noslēguma pārbaudījums

Nr. p.k.	Tēmas	Stundu skaits		
		Teorija	Praktiskās nodarbības	Kopā
Noslēguma pārbaudījums		1.5	-	1.5
Kopā:		1.5	-	1.5

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____

(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

VII. Prasības mācībspēku kvalifikācijai

Programmas daļa	Minimālās prasības mācībspēku kvalifikācijai
Programmas "A" daļa	✓ Atbilstoši STCW vai STCW-F prasībām sertificēts kuģu vadītājs ar vismaz 12 mēnešu praktisko darba pieredzi uz zvejas kuģiem vai zvejas laivām; ✓ Persona apmācīta saskaņā ar STCW kodeksa A-I/6 sadaļas prasībām un sertificēta VSIA "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrā, kā instruktors – vērtētājs.
Programmas "B" daļa	✓ Sertificēts, praktizējošs ārsts ar pieredzi pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā; vai Sertificēts, nodarbināts ārsta palīgs ar vismaz 2 gadu praktisko pieredzi pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā (piemēram, NMPD brigādes sastāvā).

Teorētiskās un praktiskās nodarbības (tēmas) atsevišķās zināšanu un prasmju jomās, kas neprasa padziļinātas jūrniecības zināšanas vai darba pieredzi uz kuģiem jūrā, drīkst pasniegt personas, kuras ir attiecīgi kvalificētas un kompetentas konkrētajā tēmā bez apstiprināta darba stāža jūrā.

VIII. Infrastruktūra, tehniskais un informatīvais nodrošinājums

Mācību infrastruktūra un aprīkojums (M)

M1. (norādīt mācību procesā izmantotās iekārtas un aprīkojumu [nosaukums, skaits], piem., instrumenti, datori, projektori, ekrāni, trenāžieri u. c.)

Metodiskie mācību līdzekļi (K)

K1. ... (norādīt mācību procesā izmantotos metodiskos līdzekļus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., IMO paraugkursi, instruktora rokasgrāmatas u. c.)

Mācību literatūra (L)

L1. (norādīt mācību procesā izmantoto mācību literatūru [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads], piem., mācību grāmatas, u. c. tām pielīdzināma literatūra)

Video un audio materiāli (V)

V1. (norādīt mācību procesā izmantotos video un audio materiālus [nosaukums, izdevējs, izdošanas gads])

Digitālie mācību līdzekļi un resursi (D)

D1. (norādīt mācību procesā izmantotos digitālos mācību līdzekļus un resursus, piem., elektroniskie izdevumi, interneta resursi, MS PowerPoint prezentācijas, datorapmācības (CBT) programmatūra u. c.)

Normatīvie dokumenti (N)

N1. (norādīt mācību procesā izmantotos normatīvos aktus, tostarp konvencijas, kodeksus u. c.)

IX. Pielikumi

1. Mācību procesa grafiks

APSTIPRINU:

Izglītības/mācību iestādes vadītājs
vai cita atbildīgā amatpersona

_____ [V.Uzvārds]

20__ . gada __ . _____

Laiks	1.diena (datums)	2.diena (datums)
09:00-10:20	1.Mācību tēma; 2.Kursu norises vieta; 3.Instruktoru vārds, uzvārds.	
ss:mm-ss:mm		
ss:mm-ss:mm	Pusdienu pārtraukums	Pusdienu pārtraukums
ss:mm-ss:mm		
ss:mm-ss:mm		

2. Programmas instruktoru saraksts

Instruktoru sarakstā tiek iekļautas personas, kuras ir norīkotas par programmas instruktoriem un ir atbildīgas par programmas īstenošanu atbilstoši mācību plānam un grafikam.

	Vārds, Uzvārds	Kvalifikācija (izglītība, kopējā profesionālā darba pieredze)	Pasniedzamās tēmas	Instruktoru – vērtētāja sertifikāta Nr.
1.	Pēteris Plaudis	Kapteinis uz kuģiem mazākiem par 3000 BT (Latvijas Jūras akadēmija, Kuģu vadītājs, 10 gadi uz zvejas kuģiem)	"A" daļa	JR-___/___
2.				

3. Programmas vērtētāju saraksts

Vērtētāju sarakstā jāiekļauj personas, kuras ir norīkotas par programmas vērtētājiem un ir atbildīgas par konkrētas programmas īstenošanas kvalitāti kopumā, vērtēšanas jautājumu (uzdevumu) izstrādāšanas un vērtēšanas procedūras ievērošanu.

	Vārds, Uzvārds	Kvalifikācija (izglītība, kopējā profesionālā darba pieredze)	Vērtējamās tēmas	Instruktoru- vērtētāja sertifikāta Nr.
1.	Biruta Vēdzele	Kapteinis uz kuģiem mazākiem par 3000 BT (Latvijas Jūras akadēmija, Kuģu vadītājs, 10 gadi uz zvejas kuģiem)	"A" daļa	JR-___/___
2.				

4. Dokumentārs apliecinājums

Latvijas Republika

(izglītības iestādes vai mācību centra nosaukums)

(juridiskā adrese, tālrunis, e-pasta adrese, tīmekļvietnes adrese)

Emblēma vai logotips

KURSU APLIECĪBA **Zvejas laivu šķipera apmācības pamatkurss**

Nr. _____

Vārds, uzvārds

Dzimšanas datums

dd/mm/gggg

Izsniegšanas datums

dd/mm/gggg

Derīga līdz

Neierobežoti

dd/mm/gggg

Fotogrāfija

Dokumenta īpašnieka paraksts _____

Ieraksts par kvalitātes sistēmas sertificēšanu

Šis kursu apliecības likumīgais īpašnieks sekmīgi ir apguvis sertificētu mācību kursu programmu atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumos "Jūrnieku sertificēšanas noteikumi" noteiktajām prasībām.

Mācību kursu programmas nosaukums	Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumi Nr.895 "Jūrnieku sertificēšanas noteikumi"
Zvejas laivu šķipera apmācības pamatkurss (Iekļaujot: Drošības pamatkurss un Pirmā medicīniskā palīdzība)	134.1.

Mācību kursu programma ir sertificēta Latvijas Republikas Satiksmes ministrijā.

Pilnvarots vērtētājs

(paraksts)

(vārds, uzvārds)

Iestādes vadītājs

(paraksts)

(vārds, uzvārds)

Zīmoga vieta

5. Detalizētais mācību plāns

Tēma, apakštēmas	Pasniedz. Metode	Stundu skaits		Nodrošinājums
		Teorija	Prakt.	
1. Tēmas nosaukums				
.....				
2.3. Apakštēmas nosaukums:				
2.3.1. Apakštēmas izklāsta punkti;	Videofilma,	0,5		[A1],[A2]
2.3.2.....	Demonstrācija, Instrukcija, Praktiskais uzdevums		0,5	[A1],[M2]

Par programmas īstenošanu atbildīgā(s) persona(s): _____
(paraksts, vārds un uzvārds, amats)

6. Noslēguma pārbaudījuma dokumentācija

Teorētisko jautājumu un atbilžu datubāze (vismaz divi varianti).